

Prekyba vienkartiniais plastikiniais indais, šiaudeliais ir ausų krapštukais ES bus nutraukta nuo 2021-ųjų, trečiadienį didele balsų dauguma nutarė Europos Parlamentas (EP).

Bus draudžiama prekiauti vienkartiniais plastikiniais daiktais, kuriems yra lengvai prieinamų alternatyvų. Dažnai tokie daiktai naudojami trumpai, tačiau išmesti į atliekas jie nesuyra ne vieną dešimtmetį. Nuo jų ypač kenčia jūros ir vandenynai – plastikinės šiukšlės sudaro apie 80 proc. jūrose randamų atliekų. Plastiko dalelių randama vėžlių, ruonių, paukščių, žuvų bei vėžiagyvių organizmuose – taip jos patenka ir į žmonių maistą.

Todėl nuo 2021 m. ES nebebus prekiaujama vienkartiniais plastikiniais įrankiais ir indais, balionų lazdelėmis, šiaudeliais, ausų krapštukais, taip pat iš polistireno putplasčio pagamintomis maisto ir gėrimų pakuotėmis bei indais. Į šį sąrašą pateko ir okso-degraduojančio plastiko gaminiai.

ES valstybės taip pat turės imtis būtinų priemonių, kad sumažintų likusių plastikinių maisto ir gėrimų pakuočių naudojimą. EP ir Taryba sutarė įpareigoti valstybes iki 2029-ųjų pasiekti, kad būtų surenkama 90 proc. plastikinės taros, taip pat iki 2025-ųjų užtikrinti, kad būtų perdirbama bent 25 proc. plastikinės taros, o iki 2030-ųjų pasiekti 30 proc. perdirbimo lygį.

Ant drėgnų bei sanitarinių servetėlių, cigarečių su plastikiniais filtrais ir plastikinių puodelių pakuočių bus privalu informuoti, jog netinkamai išmesti šie daiktai žaloja aplinką dėl juose esančio plastiko.

Cigarečių filtrų gamintojai bus įpareigoti apmokėti išlaidas nuorūkų surinkimo sistemoms diegti. Cigarečių filtrai yra antra pagal paplitimą plastiko šiukšlė ES. Analogiška atsakomybė bus taikoma plastikinių žvejybos reikmenų gamintojams.

EP pranešėja Frédérique Ries (Liberalai ir demokratai, Belgija) pažymėjo: „Ši direktyva įpareigos iš esmės sumažinti vienkartinių plastikų naudojimą ES, o tai leis iki 2030-ųjų sumažinti žalą aplinkai 22 milijardais eurų. Europa nuo šiol turės teisinį modelį, padėsiantį apsiginti nuo kenksmingų šiukšlių. Būtina skatinti jį taikyti ir pasauliniu lygiu, kad išgelbėtume mūsų planetą, visų pirma jūras ir vandenynus, nuo taršos.“

Šiam teisės aktui pritarė 560 europarlamentarų, nepritarė 35, o susilaikė 28. Jis jau preliminariai suderintas su ES Taryba, todėl nebeliko kliūčių jam įsigaliooti.

